

Cum Simpozionul de Martirologie desfășurat luna trecută la București nu s-a prea bucurat de o mediatizare pe măsură în despiritualizată și ideologizată presă de la noi, iar pe diferite site-uri și bloguri a fost prezentat cu rea-voință mistificatoare, cred că e cu atât mai binevenită această prezentare făcută chiar de unul dintre invitații străini participanți la Simpozion, **Pr. Prof. Dr. Georgios Metallinos**

, a cărui certă autoritate sacerdotală și universitară este pe deasupra oricăror interese partizane din dezbinată lume românească. Îi mulțumesc, în numele tuturor cititorilor, vrednicului Protos. Leontie Fusa, care a tradus atât de prompt textul din grecește și l-a transmis în format electronic organizatorilor Simpozionului. Îl reproduc aici cu îngăduința d-lui Dr. Pavel Chirilă și îl ilustrez cu fotografii realizate de d-l Irinel Cîrlănu.

(Răzvan Codrescu)

Cu Dr. Pavel Chirilă, președintele Fundației organizatoare

PROTOPREZBITER GEORGIOS METALLINOS:
«MIREASMĂ A MORȚII... SPRE VIAȚĂ*»

1. Prin harul lui Dumnezeu, am trăit o experiență unică, la București, pe 11 și 12 octombrie. Este vorba despre participarea mea la un simpozion, care a fost organizat de Fundația „Sfânta Irina”, cu tema: „Moartea martirică”, adică semnificația și importanța „martiriului”. Vorbitorii invitați au fost nume cunoscute în spațiul cercetării științifice, teologi, istorici, medici etc., ca de pildă cei deja cunoscuți și în țara noastră, atât din prezența lor la simpozioane, cât și din traducerile operelor lor: domnul profesor Tristram Engelhardt, doamna Corinna Delkeskamp-Hayes, părintele profesor Vasile Mihoc etc. Președintele al simpozionului a fost directorul Fundației, profesorul de medicină și bioetică dr. Pavel Chirilă, iar moderatorul lucrărilor a fost mai sus-pomenitul părinte Mihoc, unul dintre cei mai de seamă clerici și profesori din România. Propriile cercetări le-au comunicat și Preasfințitul Episcop Sofian, și profesorul Academiei Teologice din Moscova, domnul Dominic Rubin. Simpozionul științific, excelent organizat, a cuprins și o masă rotundă, cu o mai largă participare a congresiștilor la dezbateri. Trebuie semnalat și faptul că mulți congresiști erau vorbitori de greacă, în principal clerici și teologi, care și-au făcut studiile postuniversitare în Grecia (la Atena sau Tesalonic). Comunicările, realmente de un înalt nivel, s-au făcut în limbile engleză și română. Subsemnatul a prezentat un comunicat cu tema: „Fenomenul neo-martirilor. Importanța lor teologică și națională”. Am avut și binecuvântatul prilej ca studiul meu să fie tradus în românește de către unul din cei mei buni studenți postuniversitari ai noștri, la Catedra de Teologie, iar astăzi doctorand și distins lector, domnul Ion Croitoru. Când am primit onoranta invitație de a participa și eu la simpozion, mărturisesc că alegerea temei m-a surprins în mod plăcut. Vrând să răspund cu o temă din spațiul cercetării mele, am ales-o pe cea de mai sus, îmbinând importanța teologică și națională a neo-martirilor, pentru că și ortodocșii români, ca și noi, îi au pe neo-martirii lor, din perioada de dominație otomană. N-am știut însă că, prin harul lui Dumnezeu, cu studiul meu voi da un răspuns la o problemă fundamentală, cu care s-a confruntat simpozionul, așa cum s-a dovedit în decursul lucrărilor lui. Și asta pentru că există o importantă cerere în viața bisericească și în teologia României de astăzi.

Vorbind despre neo-martiri

2. Este cunoscut faptul că în perioada regimului comunist, în această mare țară ortodoxă, minoritatea conducătorilor a dezlănțuit o persecuție fără precedent împotriva ortodocșilor, fără deosebire de poziție socială, neexceptând demnitarii sau persoanele sus-puse care n-au vrut să se alăture regimului comunist și au fost considerați periculoși; fără însă ca acest lucru să însemne, cel puțin pentru majoritatea zdrobitoare a celor persecutați, că aparțineau anumitor partide sau că erau dirijați de reprezentanții Occidentului burghez. În numeroasele „lagăre de concentrare” create au fost închiși sute de mii de cetățeni care – așa cum s-a dovedit – n-au fost decât simpli credincioși ortodocși, care au preferat să devină victime într-o ardere-de-tot (holocaust) creștin-ortodoxă decât să accepte negarea credinței lor prin trecerea la ateism. Au urmat în felul acesta exemplul vechilor mărturisitori și martiri. Cele de mai sus au fost confirmate în a doua zi a simpozionului, când am vizitat (în pelerinaj) una dintre marile lor închisori, în afara Bucureștiului, la Jilava, unde literalmente ne-am îngrozit. Pentru că din descrierea și istorisirea a doi vechi deținuți de acolo (printre puținii care au supraviețuit până astăzi), din tot ce am văzut și am putut să conchidem, ne-am încredințat că a fost vorba despre reînvierea mucenicilor din alte epoci, din vechiul Imperiu Roman până la regimurile totalitare și fasciste din secolul XX. Dar trebuie să precizăm aici că, din punct de vedere istoric, valoarea torturilor a fost dogmatizată de către al IV-lea Conciliu de la Lyon (1245), al XIII-lea Sinod Ecumenic al Bisericii Latine (romano-catolice), care a acceptat torturile ca pe un mijloc de

anchetă pentru facilitarea operei Sfintei Inchiziții! Astfel s-au născut monștrii Revoluției franceze, ai Revoluției bolșevice sau ai nazismului, cu toate imitațiile lor ulterioare. Condițiile de „viață” în celulele morții erau mai rele decât cele ale creștinilor și evreilor din lagărele de concentrare ale lui Hitler. De aceea, noii mărturisitori români din închisorile-morminte au cerut cu disperare să fie tratați măcar așa cum naziștii se poartă cu deținuții lor! Din acest motiv, singura lor mângâiere și ușurare era rugăciunea și, prin aceasta, dezvoltarea unui spirit de frățească dragoste și solidaritate, care a provocat uimirea noastră. În anul 2009, în orașul universitar Sibiu, a fost publicată de către Editura Agnos traducerea engleză a unei importante cărți cu titlul

Sfântul închisorilor

, avându-l ca autor pe monahul Moise. Cartea se referă la unul dintre martirii închisorilor românești, Valeriu Gafencu. Ceea ce oferă o greutate în plus este faptul că această carte a fost editată cu binecuvântarea Arhiepiscopului Andrei de Alba Iulia (Transilvania). Am avut onoarea să-l cunosc și să mă împrietenesc cu el, atunci când, la început ca decan al Facultății noastre, l-am vizitat în Eparhia sa, dar și prin participarea mea, la invitația sa, ca Decan al Facultății de Teologie de acolo, la simpoziune în acest minunat oraș. Traducerea în engleză a făcut-o monahul Sava de la Mănăstirea Oașa. Pot să vă comunic că această carte se traduce deja în limba greacă și o recomand călduros încă de pe acum.

Monahul Moise de la Oașa, alcătuitoarea cărții despre [Valeriu Gafencu](#)

3. Simpozionul a fost urmărit de episcopi și clerici, monahi și monahii, profesori și, în principal, ortodocși culți și luptători, cu poziționare precisă față de sistemele surori, comunismul și fascismul, produse ale secularei dialectici occidentale, care au fost transplantate în Răsăritul Ortodox. Simpozionul a avut ca scop impulsivarea și încurajarea Sfântului Sinod al Bisericii României să purceadă la recunoașterea oficială a acestui holocaust al ortodocșilor acestei țări. Desigur, n-au lipsit nici dintre cei care nu cunoșteau criteriile eclesial-teologice ale Ortodoxiei, vorbind despre „așezarea în rândul sfinților” (ἁγιοκατατάξεως), și în esență despre „sanctificare” (ἁγιοποιήσεως), așa cum de altfel se întâmplă și în Biserica noastră. Smerita mea contribuție, așa cum a fost caracterizată

de către mulți, a fost recomandarea de a se evita generalizarea făcută de Ierarhia noastră

*, sub fericitul întru adormire Arhiepiscop Hristodulos, cu referire la Asia Mică (1922). Am subliniat că o așezare în rândul sfinților generalizată, și în esență sanctificarea (a se vedea *canonizatio*

la catolici), ar crea mai mari probleme Corpului Eclesial Român, care firește nu ar aduce nici un folos. Tocmai de aceea, am recomandat să se facă un prim pas prin recunoașterea bisericească oficială a sacrificiului martirilor holocaustului românesc. Având în vedere rolul matern al Ierarhiei bisericești în vremuri critice, care pentru ocrotirea turmei evită mișcările riscante și grăbite, atunci când Ierarhia întârzie și evită să ia hotărâri, poate fi vorba de două lucruri: fie de înțelepciune, fie de trădare. A doua variantă vreau întotdeauna să o exclud dintr-o Ierarhie ortodoxă.

Există însă o dificultate națională, așa cum mulți dintre congresiști au subliniat în pauze; că adică cei care obstrucționează o astfel de hotărâre sunt renegații călăi „ortodocși” ai celor întemnițați și unii notabili evrei. Firește, nu pot să cercetez veridicitatea acestei opinii, dar nici să o resping, pentru că cei care au făcut această mărturisire au fost distinși ortodocși români și buni cunoscători ai lucrurilor.

Așadar, să ne rugăm ca Presfânta Biserică a României să depășească aceste obstacole și să recunoască holocaustul românesc din veacul al XX-lea, hotărând o anumită zi de pomenire și de cinstire a victimelor frumos-biruitoare sub regimul comunist, ca mărturisitori și eroi ai credinței noastre.

Traducere din limba greacă de **Protos. Leontie Fusa** (după Ορθόδοξος Τύπος, 5-11-2010)

* Cf. *II Corinteni 2*, 15-16: „Pentru că suntem lui Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mântuiesc și între cei ce pier; unora, adică, mireasmă a morții spre moarte, iar altora mireasmă a vieții spre viață...”

** Sinodul mare la greci este numit Ierarhia [*n*

. *tr.*]

Lămurindu-l pe mai tânărul Dominic Rubin...